

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים נפיק (קידושין ל.)

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ

הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
303

גיטין דף ס"ז. יום שב"ק חזון פרשת דברים ד' אב תשפ"ג

דף ס"ז - ע"א

תנן כתב סופר ועד כשר - לרבי ירמיה היינו שהסופר חתם ועד אחר עמו, ואמר רב חסדא שעל כרחך שכשר רק לשיטת רבי יוסי שמילי לא נמסר לשליח ואין אדם חותם בגט אלא אם שמע מהבעל שאם לא כן יש לחוש שמא הבעל ציווה לשליח שיאמר לאחרים שיחתמו והשליח אמר לסופר לחתום שלא יתבייש הסופר שאין מקבלים אותו לעד, ושמע מיניה שרבי יוסי פוסל גם באומר אמרו לסופר ויכתוב ולעדים ויחתמו שאל"כ עדיין יש לחוש.

לרבי יוסי מילי לא נמסר לשליח ואע"פ שר"מ וחנינא איש אונו ע"פ ר"ע חולקים עליו הלכה כרבי יוסי שנימוקו עמו (אומר אמרו לס"ל שכשר אינו דומה לעד מפי עד כיון שעיקר עדותם לא נמסר אלא לאלו)

אסי בן יהודה היה מונה שבח החכמים, רבי מאיר חכם וסופר, רבי יהודה כשהיה רוצה להיות מתון ומתיישב בדבריו היה חכם, רבי טרפון כגל של אגוזים כששאלו ממנו דבר היה מביא ראיה מקרא מדרש משנה הלכה ואגדה יחד, רבי ישמעאל כחנות מיוזנת לשון מזון (מזינות לשון זיון) שיינה מוכן בה תמיד ואין החנוני צריך לומר ללוקחים המתינו ואביא לכם כך היה מזומן לו ותלמודו ערוך בפיו, רבי עקיבא אוצר בלום (בלוס) שלמד כל התורה בתחילה מבולבל ואח"כ סידר לו מדרש ספרי וסיפרא הלכות ואגדות לעצמם, רבי יוחנן בן גורי קופת הרוכלים כששואלים ממנו דבר במקרא משיבו וכן בגמרא, במדרש, באגדה, רבי אלעזר בן עזריה קופה של בשמים, משנת רבי אליעזר בן יעקב קב ונקי שהלכה כמותו לעולם, רבי יוסי נימוקו עימו, רבי שמעון טוחן הרבה ושוכח רק הדברים שלא נראה שהלכה כמותם, רבי שמעון אמר לתלמידיו בני שנו מדותי - למדו תורתני שמדותי תרומות מתרומות מידותיו של רבי עקיבא - בחרתם ותרמתם מתוך

עקרי משניותיו של ר"ע.

אמר לשנים אמרו לסופר ויכתוב ולעדים ויחתמו - לרבי יוסי פסול שאר התנאים חולקים וכן פסק שמואל שכשר, ונחלקו האמוראים אם כשר ומותר לעשות כן לכתחילה או כשר ולא לכתחילה שמא תשכור האשה עדים שיאמרו בשם בעלה שאמר שיאמרו לסופר לכתוב ולעדים לחתום.

דף ס"ז - ע"ב

אמר לעשרה כתבו ותנו גט לאשתי אחד כותב בשביל כולם, כולכם כתובו אחד כותב במעמד כולם, הוליכו גט לאשתי אחד מוליך בשביל כולם, כולכם הוליכו אחד מוליך במעמד כולם, מנאם כאומר כולכם ונחלקו אם דווקא במנה כולם או דווקא במנה מקצתם.

הדרן עלך פרק האומר - פרק שביעי - מי שאחזו משנה. מי שאחזו שידה קורדייקוס - השולטת כששותה יין חדש הרבה, ואמר כתבו גט לאשתי - לא אמר כלום, שאין דעתו מיושבת, אמר כתבו, ואחזו קורדייקוס ואמר לא תכתבנו - אין דבריו אחרונים כלום.

נשתתק ואמרו לו נכתוב גט לאשתך והרכין ראשו בודקים אותו בדברים אחרים אם ענה על דבר שדרך בני אדם להרכין לאו ועל דבר שדרך להרכין כן כן שלשה פעמים על כל שאלה כותבים ונותנים גט אם מרכין על שאלת הגט הרכנת הן.

רפואת קורדייקוס הוא שיאכל בשר כחוש הנעשה על גחלים ויין מזוג בהרבה מים.

חולי שאחזו מחמת חום בו ביום ישתה ספל מים, משני ימים יקיז דם בקרן, שלשה ימים יאכל בשר כחוש הנעשה על גחלים ויין מזוג במים הרבה, מימים רבים יביא תרנגול שחור ויקרענו שתי וערב ויגלח אמצעות ראשו וישהנו שם עד שיסריח ויעמוד במים עד צווארו עד שיחלוש לבו וישוט ויצא וישב, ואם לא יאכל כרתי ויעמוד במים וכו'.

חולי שאחזו מחמת צינה יאכל בשר שמן הנעשה על גחלים ויין חי.

שהיה השם חקוק עליו סביב צווארו, כשניער רצה לנתקה א"ל שם השם עליך.

דף ס"ח - ע"ב

נתחכך באילן והפילו, הפיל בית, אלמנה ביקשה שלא יתחכך בצריף שלה כפף קומתו לצד אחר ונשבר בו עצם, ראה סומא טועה בדרך וכוונו אל הדרך - שהכריזו בשמים שרשע גמור הוא ועשה לו טובה כדי שיכלה טובתו בעוה"ז, ראה חתונה שהיה שמח מאוד בכה - שהאיש ימות תוך שלושים יום והאשה צריכה להמתין ליבם קטן בן י"ג שנים, אחד ביקש מרצען לעשות לו סנדל שיחזיק שבע שנים צחק - שאינו בטוח שיחיה שבעה ימים, קוסם שקסם צחק - שישב על אוצר גדול ולא ידע.

לא הכניסו לשלמה עד שלשה ימים, יום ראשון משום ששתה שלמה הרבה, שם לבינה על לבינה - תשקנו לשלמה גם למחר, יום שני שאנסוהו אכילה הורם לבינה מעל לבינה - תמעטנו ממנו אכילה, כשבא לפני שלמה לקח קנה מדד ארבע אמות וזרקו לפניו - שכשימות אין לו אלא ארבע אמות ועכשיו כבש כל העולם ועדיין אינו שבע עד שכבשת גם אותי, א"ל איני צריך אותך אלא השמיר, א"ל אינו מסור אלא לשר הים והוא אינו נותנו אלא לעוף הדוכיפת שמאמין לשבועתו שיחזירו לו, שהוא מניחו על גובה ההר דאין בו זרעים ואילנות להתפרנס שם ומתבקע מעט ומשליך שם זרעים, בדקו אחרי קן של דוכיפת שיש לה שם בנים וכיסהו עם זכוכית הביאה השמיר שיתבקע הרים שלוחו של שלמה קולו ולקח השמיר וחנק הדוכיפת עצמו משום שבועתו.

שלמה עכב עד שבנה המקדש, שאלו כתיב 'כתועפות ראם לו' כתועפות אלו מלאכי השרת **ראם** אלו השדים, מהו גדולתכם שהקב"ה נשתבח בכם, א"ל הוריד ממני השלשלת ותן לי טבעתך שהשם חקוק עליו, בלע לשלמה שם כנף א' ברקיע וכנף א' בארץ דחהו ד' מאות פרסי ועל אותו שעה אמר שלמה 'מה יתרון לאדם שיעמול תחת השמש'.

יזה היה חלקי מכל עמלי נחלקו רב ושמואל אם זה מקלו או לבושו, היה מחזיר על הפתחים ובכל מקום אמר 'אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלים', סנהדרין אמרו שוטה אינו נדבק בשטות אחד כל הימים, בניהו אמר שהמלך לא קראו, אמרו למלכה שיבדוק רגליו אמרה שבא עם אנפילאות בנדתה וגם לבת שבע, נתנו לשלמה טבעתו ושלשלת שהיה השם חקוק עליהם כשנכנס ראהו ופרח, ואפילו הכי היה לשלמה פחד ממנו שנאמר 'הנה מיטתו שלשלמה וכו' מפחד בלילות', ונחלקו רב ושמואל אם חזר למלכותו אחר שהיה הדיוט.

רב עמרם חסידא ציערו בית ריש גלותא היו משכיבים אותו על השלג למחר רצו להבריאו ידע שיביאו להפך ממה שביקש וביקש בשר כחוש הנעשה על גחלים ויין מזוג, מי המרחץ נתהפך לדם מחמת זיעה אדומה, ונעשה בשרו בהרות עגולות.

רב יוסף כשאחזו חולי מצינה עסק בריחים כדי שיחמם ויזיע, **רב ששת** נשא קורות ומשאות ואמר גדולה מלאכה שמחממת בעליה.

רב ששת אמר לריש גלותא שאינו יכול לאכול אצלו שעבדיו חשודים על אבר מן החי ויוכיח לו כן, אמר למשמשו שיביא אחד מרגלי בהמותיו, כשהביאו לפניו לאכול אמר שיסדרו לפניו נתחי הבהמה אמר הרי היא בת ג' רגלים הביאו לפניו רגל אמר למשמשו להוציא הרגל, אמר ריש גלותא שיכינו המאכל לפני משמשו בהיתר הביאו לפניו בשר שיש בו עצם קטן שאם בולעו נחנק שהיה סגי נהור ולא יראנו, משמש רב ששת והרגיש בו כרך החתיכה בסודרו, חשדו שגנב כוס של כסף בדקו ומצאו החתיכה והוכיח להם שהבשר הוא בעלת שחין, כשיצא כרו לפניו בור והשליכו עליו מחצלת רב חסדא עשה לו סימן שאל רב ששת לתינוק פסוקו ואמר 'נטה לך על ימינך או על שמאלך' וידע שיש לילך על ימין או שמאל.

גיטין דף ס"ח . יום א' פרשת ואתחנן

ה' אב תשפ"ג

דף ס"ח - ע"א

'עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם שדה ושדות', שרים ושרות - מיני זמר, תענוגות בני האדם - בריכות ומרחצאות, שדה ושדות - שד זכר ונקבה, או שידה עגלה למרכבת נשים ושרים.

רבי יוחנן אמר שלש מאות מיני שדים היו במקום ~~הנקרא שיזין ואינו יודע מותו וחייו~~ ואינו יודע ראש של כולם.

שלמה היה צריך השמיר לתתו **אבנים לבית**

המקדש (שמרו השמיר עד בית שני, ע"י השמיר לא היו יכולים לעשות אבני המזבח חלקות). לחץ שד ושדה שיגלו איפה השמיר נמצא, אמרו אפשר אשמדאי מלך השדים יודע ונמצא בהר פלוני, כורה בור וממלא מים ומכסה באבן וחותמו, כל יום עולה למתיבתא דרקיע ויורד למתיבתא דארעא ובודק חותמו אם נגע בו אדם ושותה (לא רצו לשאול באורים ותומים כשיכולים לשאול ע"י דבר אחר).

שלח בניהו בן יהוידע וכרה בור למטה מבורו כדי שירדו מימיו וסתמו, כרה בור למעלה ושפך יין לתוך בורו ומילא בורותיו עפר, בא בדק חותמו ומצא יין ולא התאפק שתה ונשתכר ונרדם סגרו בשלשלת

על פי הוראת דעת תורה לא נסכם דף זה.

דף ע' - ע"א

אליהו אמר לרבי נתן מלא מעיך שלישי ושתה שלישי והנח שלישי בטנך ריקם, ואם ימלא בטנך כעס תעמוד על מילואיך אבל אם תמלא מעיך אכילה ושתיה לכשתכעוס תבקע (לתירוץ א' בתוס' אסור לרפאות עכו"ם וכדי להתחכם לרפאות ישראל מותר, או במקום שעכו"ם יודע שהוא בקי ברפואה מותר משום איבה, ולתירוץ ב' דווקא מילדת ומניקה אסור לעכו"ם שמגדלת עכו"ם אבל לרפאות מותר)

הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים יהא רגיל בטיבול פת בחומץ או בייין, סעודתך שהנאתך ממנה לא תמלא את כריסך.

דף ע' - ע"ב

אמר כתבו גט לאשתי ואחזו קורדייקוס ואמר אל תכתבו שתנו דאין בדבריו האחרונים כלום, לריש לקיש שכותבים ונותנים לה הגט שדומה לישן שאפשר לרפאותו (כדלעיל דף ס"ז): ואינו דומה לשוטה שאין בידינו לרפאותו, לרבי יוחנן אין כותבים עד שישתפה שדומה לשוטה ולא לישן משום שמחוסר מעשה לרפאותו, לכשישתפה אין צריכים לשאלו אם רוצה לגרש אלא כותבים גט ונותנים לה.

שחט בו שניים או רוב שניים או מחותך בחתיכות או צלוב ורמז ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו שדעתו צלולה אלא שכחש כחו מלהוציא דבר בפיו (שמא עד שיודע שנטרפה דעתו יחשב דעת צלולתא, וצריך ליהדר שלא יתקלקל דעתו בין כתיבה לנתינה)

שחט בו שניים או רוב שניים וברח מעידים עליו שחי הוא וסופו למות, ואינו גולה שחוששים שמא הרוח בלבלו, ולפי טעם זה אם שחטו בבית העשוי משיש שאין בה רוח לא חוששים לכך, או שאינו גולה משום שהוא בעצמו קירב מיתתו על ידי שפירכס ולפי טעם זה אפילו שחטו בחוץ אם לא פירכס חייב גלות (חוששים שמא הרוח בלבלו רק לעניין גלות אבל במזיד חייב).

כשבודקים חרש אם רוצה לכתוב גט על ידי הרכנת הראש לא חוששים שמא אחזו חולי של שגעון להרכין ראשו ששואלים אותו שאלה אחד שיש להשיב עליו לאו ושני שאלות שיש להשיב עליו כן, ושני שאלות של לאו ואחד של כן, או ששואלים אותו אם רוצה שילקטו לו מן האילן פירות שאינם מצויים באותו שעה בימות הגשמים ובימות החמה.

דף ע"א - ע"א

מדבר ואינו שומע זהו חרש שדיבר בו הכתוב, שומע ואינו מדבר זה אלם שנאמר 'ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו' או משום שלשון אלם היינו אישתקל מילוליה, וחרש שדיברו בו חכמים היינו שאינו שומע ואינו מדבר והשווהו לשוטה (בחרש לא מהני הרכנת הראש)

פיקח שקידש ונתחרש ואינו שומע ואינו מדבר לא יוציא עולמית אע"פ שנראה לנו כחריף, ואם יכול לכתוב כתבו ותנו גט לאשתי לרשב"ג פקח גמור הוא וכותבים ונותנים לה וכן אם הוא עצמו כתב גט אחרים חותמים ונותנים לה, וכן פסק רב כהנא אמר רב, לחכמים חרש לא הלכו בו אחר רמיזותיו וקפיצותיו ואחר כתב ידו אלא במטלטלים.

חרש שקידש אם רצה להוציא מוציא שכשם שכניסתה ברמיזה כך יציאתה ברמיזה, וכן אם נפל לפניו יבמתו מאחיו חרש, אבל אם מאחיו פקח כיון שקידושיה קידושין גמורים וזיקתה גמורה והוא אינו יכול לחלוץ לפי שאינו ב'ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה' כונס ואינו מוציאה לעולם.

אם לא יגיד' פרט לאלם שיודע עדות לחבירו והשביעו והרכין בראשו שאינו יודע שאינו חייב קרבן שבועה, שאינו יכול להעיד מתוך הכתב שנאמר 'על פי שניים עדים' ודורשים מפייהם ולא מפי כתבם.

עדות אשה שמת בעלה ומותרת להינשא הקילו בה רבנן בעד אחד וקרוב ושפחה ועדות בכתב.

דף ע"א - ע"ב

דבר תורה שוטה מתגרשת שלא צריך דעתה כמו שמגרש פיקחת בעל כרחה, ורבנן אמרו שאינה מתגרשת שלא ינהגו בה מנהג הפקר.

משנה . אמר כתבו גט לאשתי אפילו אמר כן לשלשה הבעל מקפיד שלא יאמרו לאחר ויכתוב שבושת הוא לו לגלות שאינו יודע לכתוב גט, ואם אמרו לסופר וכתב ולעדים וחתמו ונתנו לו ונתן לה הגט הרי הגט בטל, וכן אמר לשניים תנו, אמר לשלשה תנו - לרבי מאיר עשה בית דין להרשות לאחרים לכתוב ולחתום, לרבי יוסי פסול שמילי לא נמסר לשליח ואפילו עשה שלוחים על כך שאמר אמרו לסופר ולפלוני ופלוני וחתמו פוסל רבי יוסי.

דף ע"ב - ע"א

משנה . זה גיטך אם מתי, מחולי זה, לאחר מיתה לתנא דמתניתין לא אמר כלום שאין גט לאחר

גיטך מהיום אם מתי מחולי זה או אם לא אעמוד מחולי זה ונפל עליו הבית או הכישו נחש או אכלו ארי אינו גט, וכן המוכר קרקע לחבירו וקיבל עליו שיפצה הלוקח בכל אונס שיקרה וציווה המלך שיעבירו את הנהר דרך אותו שדה המוכר פטור, וכן המוכר שומשמים וקיבל עליו כל אונס שיהיה ללוקחים בדרך ועשו סכר ולא יכלו הספינות לעבור שהמוכר פטור (מילתא דלא שכיח - ג' סוגי אונסים, ששכיח - לכו"ע אין אונס בגיטין, לא שכיח כלל - לכו"ע יש אונס ונחלקו בשכיח ולא שכיח).

משנה . נתן לה גט ואמר מהיום אם מתי לא תתייחד עמו אלא בפני עדים, י"א שחוששים שמא יקדשה וי"א שלא חוששים רק משום שפנויה היא ואסורים ביחוד, אפילו בפני עבד או שפחה מותר להתייחד חוץ בפני שפחתה מפני שלבה גס בה.

דף ע"ג - ע"ב

ראו שנתתייחדה עמו באפילה או שישנה עמו תחת מרגלות המטה, - לת"ק אין חוששים שמא נתעסקו בדבר אחר ואם ראו שנתעסקו לרבה בר אבוח תולים בזנות, ולת"ק גם אם נתן לה כספים אח"כ אומרים שהוא באתננה, ולרבי יוסי ב"ר יהודה תולים בקידושין וצריכה גט שני, לאביי ראו שנתעסקו בדבר אחר לת"ק תולים בזנות ולרבי יוסי ב"ר יהודה חוששים לקידושין, לרבא לרבי יוסי ב"ר יהודה אף לא ראו שנבעלה חוששים שבא עליה לקידושין שהם הם עדי יחוד הם עדי ביאה.

אמר מהיום אם מתי ומת נתגלה שהוי גט משעת נתינה והבא עליה פטור, ואם אמר מעת שאני בעולם להוי גט באותם ימים שבין נתינת הגט למיתה לרבי יהודה היא כאשת איש לכל דבריה ובעלה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה וירשה ומטמא לה והבא עליה במזיד בחנק ובשוגג בחטאת שלא גירשה אלא סמוך למיתה, לרבי יוסי הרי היא מגורשת ואינה מגורשת שמשעת נתינה הוי ספק דילמא זו היא שעה הסמוכה למיתתה והוא ספק גט ואע"ג דחי אח"כ אין ברירה והבא עליה באשם תלוי, ולפי רבי יוסי במתניתין בעלה חייב במזונותיה וככל דין ספק מגורשת, ולפי רבי יוסי בברייתא אין בעלה חייב במזונותיה, לרבי מאיר כשמת גלוי למפרע שגרושה היא בשעת ביאה ואם לא מת הבא עליה בחטאת (מה היא באותן הימים - לר"ת ור"ח להאומר מהיום אם מתי.

טעמא דרבי יוסי - לרבינו יצחק שמספק"ל אם חל הגירושין משעת נתינה כר"מ או שעה אחת קודם מיתה כרבי יהודה. כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט לאשתו - לרש"י על תנאי אם ימות תהא מגורשת מהיום, לר"ת היו כותבים גט גמור בלי שום תנאי וכשהיה חוזר מן המלחמה היה כונסה)

מיתה, לרבי יוסי באם מתי או מחולי זה מגורשת שזמנו של שטר מוכיח עליו שהתכווין שיחול מהיום אם מת לאחר מכן, והלכה כרבי יוסי, ורבי יוסי סובר כן גם בגט הכתוב כהלכתו וכשמסרו לה אומר זה גיטך אם מתי ולא אומרים כשמסרו לה חזר בו מהזמן הכתוב בגט ומסרה על דעת שיחול לאחר מיתה, ללישנא קמא רב הונא מספקא ליה אם הלכה כרבי יוסי שאמר כן בעל פה ורבא פסק כרבי יוסי גם בזה, ובלאחר מיתה ללישנא בתרא דרב הונא חולצת שהוא כאומר מהיום ולאחר מיתה שהוא ספק.

זה גיטך מהיום או מעכשיו אם מתי גם לחכמים הרי זה גט שהגט חל מהיום על תנאי אם ימות לאחר מכאן, ואע"ג שתנו ברישא שהרי זה גיטך אם מתי משמע לאחר מיתה היינו אם לא אמר מהיום אבל אמר לה מהיום כמו שאמר לה מעכשיו, וכן אם אמר מהיום שאני מת, אבל אמר מהיום כשאמות משמע לכשאמות יהא גט והוא גט לאחר מיתה.

זה גיטך מהיום ולאחר מיתה - לחכמים גט ואינו גט ואם מת חולצת ולא מתייבמת שמספקא לן אם הוא לשון תנאי או שהוא חזרה והוא גט לאחר מיתה, ולרבי הוי תנאי ולא חזרה.

דף ע"ב - ע"ב

כתבו ותנו גט לאשתי אם לא באתי מכאן עד י"ב חודש כתבוהו בתוך י"ב חודש ונתנו לאחר י"ב חודש לת"ק אינו גט, לרבי יוסי הוי גט שפירוש דבריו הוא כתבו עכשיו ותנו אם לא באתי ממה שלא אמר אם לא באתי כתבו ותנו.

שכיב מרע שאמר כתבו ועמד חוזר בגיטו וכדין מתנת שכיב מרע, ואם ניתק מחולי לחולי אם לא בא לכלל רפואה שעה אחת אין זה בכלל עמד, ואם הלך בחוץ על משענתו צריך אומדנא אם מת מחמת חולי הראשון (גיטו כמתנתו לרש"י ור"ח מה מתנת שכיב מרע בלי שום תנאי חוזר אף גיטו, לר"ת שכיב מרע שלא התנה שיכול לחזור אינו יכול לחזור ומה שאמר ר"ה גיטו כמתנתו היינו באומר מהיום אם מת מחולי זה שמיד שעמד בטל הגט אפילו לא חזר אע"פ ששוב חזר ונפל באותו חולי).

גיטין דף ע"ג . יום ו' פרשת ואתחנן י' אב תשפ"ג

דף ע"ג - ע"א

שכיב מרע שאמר כתבו גט לאשתי ועמד - לרבה ורבא אינו חוזר (ושלא כשיטת ר"ה בדף ע"ב): שאם עמד חוזר יאמרו שאין גט חל אלא לאחר מיתה ויבואו להכשיר זה גיטך לאחר מיתה, ואע"פ שמדאורייתא אם חזר אינה מגורשת כיון שכל המקדש על דעת רבנן מקדש אפקיענהו רבנן לקידושין מיניה אפילו אם קידשה בביאה שעשו בעילתו זנות.

אונס שלא שכיח לא אסיק אדעתיה, ולכן האומר זה

כל הזכויות שמורות ©

הגליון בחסות:

מאיר כץ 052.712.6278 \ Advice7171@gmail.com